

ESTUDI COMPARATIU DE LA INTERSINDICAL SOBRE ELS CONTRACTES PROGRAMA A L'ESTAT ESPANYOL

1.- Què és el contracte programa?

El contracte programa és un document que fixa les obligacions d'una empresa pública i el finançament que aquesta rep de l'Administració per un període limitat. En el sector que ens ocupa –l'audiovisual- el contracte programa està subscrit per dos parts: el Govern (autonòmic o central, segons la titularitat del mitjà audiovisual) i la Direcció General de la corresponent radiotelevisió.

El document vincula en un doble sentit:

- obliga a la corporació audiovisual a definir les seues funcions de servei públic i a complir amb elles. També fixa els objectius que haurà d'aconseguir en un temps definit (la fórmula més comuna són els 4 anys)
- fixa les aportacions econòmiques que l'Administració realitzarà en cada exercici, tal i com queda reflectit en els pressupostos generals. Es per això que en la confecció del contracte programa intervé, per part de l'Administració, el departament d'Economia.

En la pràctica, el contracte programa ve a ser una mena de pla d'estabilitat que garanteix un finançament continu i regular a les radiotelevisions públiques per tal que estes puguem escometre una millor planificació estratègica de cara al futur. Donat que es posen en marxa en conjuntures amb el deute disparat, una de les mesures que du implícit el contracte programa és l'assumpció per part de l'Administració del deute acumulat per tal d'alliberar a les empreses de la càrrega financera que les ofega.

2.- Quins contractes programa coneixem?

El contracte programa apareix en el panorama televisiu espanyol quan les diferents cadenes autonòmiques disparen el seu deute posant en perill la supervivència de les mateixes empreses i estrangulant les inversions

necessàries per fer front a nous reptes tecnològics. També RTVE té pendent l'aprovació d'un contracte programa una volta ha conclòs tot el procés de redefinició del grup.

1.- A **Catalunya**, la Generalitat (a través de les conselleries de Presidència i Economia) i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) han subscrit fins ara dos contractes programa. El primer va abastar el període 2002-2005. L'ha succeït una segona edició per al període 2006- 2009.

2.- A **Euskadi** també s'han elaborat dos contractes programa. En aquest cas els dos departaments que hi participen són els de Cultura i Hisenda i Administracions Públiques. El primer contracte va abastar el període 2002-05, si bé va ser prorrogat durant el 2006. El segon ocupa des de 2007 fins 2010, i té entre els seus reptes fer front a l'apagada analògica que es produirà l'abril del 2010.

3.- A **Madrid** el contracte programa s'implanta des de 1995, amb una vigència anual. No concreta tant com els altres els paràmetres de control de la gestió i pràcticament es limita a acompanyar la partida corresponent de subvenció pública.

4.- A **Andalusia**, 20 anys després de la llei que impulsava la creació de la RTVA, el mes de desembre del 2007 el Parlament va aprovar la *Ley de la radio y televisión de titularidad autonómica gestionada por la Agencia Pública Empresarial de la Radio y Televisión de Andalucía (RTVA)*.

Entre les moltes iniciatives que impulsa esta llei hi ha aquesta: “Para que se pueda adecuar a la cambiante realidad audiovisual, cada tres años un Contrato- Programa especificará y desarrollará el mandato de la Carta del Servicio Público, convirtiéndose en elemento clave para la gestión de la RTVA y sus sociedades. El Contrato- Programa permitirá, además, satisfacer las necesidades de financiación de la RTVA, fijando la compensación económica por prestación de servicios públicos, de conformidad con la normativa vigente y de acuerdo con los parámetros comunitarios”.

I en l'article 8 de la mateixa llei s'especifica:

1. Las prioridades de actuación, objetivos y estrategias aprobados en cada Carta del Servicio Público serán desarrollados y especificados, cada tres años, en un Contrato- Programa acordado por el Consejo de Gobierno de la Junta de Andalucía con la RTVA.

2. El contenido de cada Contrato- Programa determinará, al menos, las siguientes materias:

- a. Las actividades y objetivos específicos a cumplir por la RTVA y sus sociedades filiales en el ejercicio de su función y misión de servicio público.
- b. Las compensaciones económicas que anualmente hayan de percibir la RTVA y sus sociedades filiales, con cargo a los Presupuestos de la Comunidad Autónoma de Andalucía, por la gestión y prestación del servicio público de radio y televisión y de servicios digitales conexos e interactivos.
- c. Los mecanismos y medios para la adecuación y adaptación del coste de las actividades y objetivos acordados a las posibles variaciones de la realidad económica general y de la industria del sector audiovisual.
- d. Los mecanismos de control de ejecución del Contrato- Programa y de los resultados de su aplicación.

5.- El cas de RTVE

Els 50 anys de vida de RTVE van deixar un model obsolet del grup estatal que va derivar en un deute de 7.800 milions d'euros que feia inviable la seua situació. El primer govern de Zapatero va acometre la reforma legislativa per reconvertir RTVE. D'una banda l'Estat s'ha fet càrrec de tot el deute i d'altra ha obligat a dur a terme un pla de sanejament que ha comportat l'aplicació d'un ERE que ha deixat fora de l'empresa a vora 5.000 treballadors de més de 50 anys en unes condicions que varen ser pactades entre el Ministeri d'Economia i les cúpules sindicals de CCOO i UGT. S'espera que abans de l'estiu pugui estar tancat un contracte marc per 3 anys on es quantificarà l'aportació directa de l'Estat i es regularà la publicitat que emet la televisió pública estatal.

3.- Quines OBLIGACIONS SOCIALS adquireix un ens públic de ràdio i televisió a través del contracte programa?

Normalment estem parlant de compromisos derivats del caràcter públic de l'empresa, com ara atendre les necessitats democràtiques, socials i culturals de la ciutadania, tot garantint l'accés universal a la informació, la cultura, l'educació i l'entreteniment de qualitat.

Així a **Catalunya** s'especifica que la programació de la CCRTV ha de:

1. Garantir l'accés a una informació veraç, plural i independent. Per a aquest fi, la seua programació ha d'aconseguir:
 - a) Assegurar el pluralisme polític, religiós i cultural.
 - b) Ser model de credibilitat i independència.
 - c) Fomentar el debat plural sobre qüestions d'interés públic.
 - d) Fomentar la cohesió social

- e) Assegurar la cobertura nacional de les programacions, i la seua diversitat comarcal i local.
 - f) Facilitar l'accés a la ciutadania a les noves tecnologies de la informació i la comunicació, especialment a internet , i a la tecnologia digital terrestre.
2. Reforçar la identitat nacional i el compromís cívic atenent els següents objectius:
- g) Reforçar la identitat nacional com a procés integrador.
 - h) Avançar cap a la formació d'uns referents de país que involucre tota la ciutadania de Catalunya.
 - i) Contribuir a la normalització lingüística i cultural.
 - j) Impulsar la promoció de l'espai català de comunicació.
 - k) Fomentar el coneixement dels valors democràtics.
 - l) Promoure el respecte de la dignitat humana, els drets dels menors, la igualtat de sexes, la no discriminació per motius de raça ideologia, religió, etc.
 - m) Fomentar la solidaritat, la participació i l'esperit crític.
 - n) Contribuir a la promoció de la indústria audiovisual catalana.
 - o) Oferir emissions internacionals de projecció de la llengua i la cultura catalanes.
3. Ser referent de qualitat en el sector audiovisual. Això comporta:
- p) Divulgar i socialitzar els coneixements intel·lectuals, artístics, científics, econòmics i tècnics.
 - q) Impulsar la innovació i experimentació creativa i oferir un bon producte obert a noves idees i nous formats.
 - r) Assegurar una oferta d'entreteniment que, amb criteris de qualitat, done serveis als diferents grups presents a la societat catalana.
 - s) Assegurar la protecció dels drets del consumidor.

A **Euskadi** entre els compromisos s'inclouen els relacionats amb la programació i continguts, EITB es compromet a la producció i emissió en diferents suports, una programació de qualitat i servici públic, dirigida al conjunt de la ciutadania, garantint l'accés d'estos a informació, cultura, educació i entreteniment de qualitat. Com a conseqüència, es primaran progressivament els programes d'informació, divulgatius i culturals.

Junt amb això, EITB es compromet amb l'euscar i amb la normalització lingüística per mitjà de l'enfortiment de la ràdio i televisió en llengua basca.

Entre els compromisos assumits per EITB dins del Contracte- Programa, hi ha el foment de la producció audiovisual basca i del desenvolupament del sector, de cara a consolidar un sector fort i

competitiu en el que La Ràdio Televisió Pública basca, com principal empresa del sector, fomentarà el desenvolupament de la creació i producció audiovisual basca.

A **Madrid** el contracte programa marca que els continguts d'interés general comprendran el 70 i el 90% de l'emissió de Telemadrid i Onda Madrid, respectivament. Segons recull el document, la finalitat d'esta aportació no és només el finançament de la programació política, econòmica social i cultural de la Comunitat de Madrid, sinó també el reforç de la identitat de RTVM com a televisió i ràdio regional que atén als interessos i demandes dels madrilenys.

Per la firma del contracte-programa amb la Comunitat de Madrid, RTVM ha de destinar a la seua programació específica d'interés públic un percentatge no inferior al 40% de la seua emissió, procurant que els espais d'interés general per als madrilenys tinguen cabuda en horaris de màxima audiència.

Per eixemple, en 2005 s'estipulava que “2.300 minuts diaris de la ràdio i televisió autonòmica comprendran continguts en matèria d'educació sanitària i mediambiental, igualtat de la dona, foment de l'ocupació i informació econòmica, difusió de la cultura, cooperació amb el sistema educatiu, així com tot allò que s'ha relacionat amb la vida social, cultural i política dels municipis de la Comunitat de Madrid”.

4.- Quins COMPROMISOS DE GESTIÓ adquireix un ens públic de radio i televisió a través del contracte programa?

El contracte programa pretén que la gestió s'ajuste als principis d'eficàcia social i rigor pressupostari.

A Catalunya, la CCRTV es compromet a :

1.- Gestionar totes les empreses del grup amb criteris d'organització empresarial que comporten, a través de la màxima eficàcia i rigor de la gestió, una optimització dels seus recursos.

2.- Implementar un sistema de qualitat de gestió (aplicació del model d'excel·lència EFQM, per obtenir en 4 anys un reconeixement objectiu de qualitat de la seua gestió empresarial.

3.- Mantenir el nivell d'evolució de les diferents magnituds pressupostàries.

A Euskadi, el Contracte- Programa inclou una sèrie de compromisos relacionats amb la gestió i dirigits a garantir l'eficiència i eficàcia dels recursos públics que es destinen a EITB; entre ells s'engloben la incorporació de noves ferramentes de gestió, la fixació d'objectius quantificats d'autofinançament i un ampli apartat relacionat amb la formació, organització i implicació del personal. Pel que fa a la plantilla diu **“controla el percentatge de les despeses de personal de totes les societats respecte**

al pressupost total del Grup, mantenint sota control el creixement de la plantilla”

A **Madrid**, segons la direcció general de RTVM, durant la passada legislatura regional, Telemadrid ha obtingut en el mercat el 50% dels recursos econòmics necessaris per a mantindre la seua activitat i l'altra mitat ha procedit del Contracte Programa amb la Comunitat de Madrid, adaptant-se a la política general pressupostària de contenció del gasto públic. 14 euros per habitant i any és el que li ha costat a cada madrileny la seua televisió pública, mentre la mitjana de les altres televisions autonòmiques ha sigut de 33,7 euros.

5.- Com s'avalua que les radiotelevisions públiques compleixen amb els compromisos adquirits amb l'Administració?

En el cas català s'estableixen tota una sèrie d'indicadors objectivables per saber si s'estan complint els objectius dins dels terminis pactats. Així hi ha:

1.- Indicadors d'audiència.

Com a exemple es demana que la suma de tots els canals de la Televisió de Catalunya done com a resultat un *share* d'entre el 22% i el 26%. O que tots els canals de Catalunya Ràdio sumen una audiència d'entre 650.000 i 750.000 radiooients/dia. També s'exigeix el lideratge d'audiència dels telenotícies de TV3 i de les franges informatives de Catalunya Ràdio.

2.- Indicadors quantitius

Fixa el mínim de les hores d'emissió anuals de programes educatius (17.600 a Catalunya Ràdio, de 3.500 a 5.000 en TV3) i de programes que promoguen la solidaritat i la integració (500 hores a Catalunya Ràdio i 100 a TV3).

3.- Indicadors qualitius

Delega en el Consell Audiovisual de Catalunya comprovar, entre altres coses, que TV3 i Catalunya Ràdio son cadena i emissora de referència per als telespectadors i radiooients, i que són la primera opció per a seguir la informació general i política. També que són capdavanteres en l'enquesta sobre imparcialitat política.

4.- Indicadors de gestió

- Les despeses de personal seran inferiors al 35% del pressupost, excloent les despeses financeres i les inversions extraordinàries.
- Fixa el control de la plantilla, que no haurà de superar les 2.700 persones que treballaven per a CCRTV en el moment de subscriure's el contracte programa. Esta xifra inclou totes les modalitats de contractació laboral. **En cap moment es parla de destrucció de llocs de treball.**
- Incrementos salarials ajustats a la Llei de Pressupostos autonòmics i a l'IPC.
- Obtenció del segell de bronze EFQM el primer any i orientació per aconseguir el segell de plata.
- Fixa el cost de les despeses corrents per hora d'emissió (1.100€ per a Catalunya Ràdio) (13.000€ per a Televisió de Catalunya el primer any, disminuint fins els 8.000€ quan estiguen en marxa els canals de TDT previstos)
- Pressupost per càpita del conjunt d'empreses: inferior als 60€/habitant el primer any i menys de 75€/habitant amb els canals TDT.

5.- Indicadors tecnològics.

El nombre de projectes en què participen les empreses de CCRTV, a nivell català, espanyol i europeu, així com el nombre d'hores destinades a cada projecte. Superior a 10 i a 16.000 respectivament.

A **Euskadi**, on les característiques del grup empresarial són totalment diferents a la resta de l'Estat (hi ha duplictat d'emissores en funció de la llengua i fins i tot hi ha un centre emissor per a Àlava), també s'estableixen molts paràmetres de control, tant d'audiència com de continguts. En molts casos responen als mateixos criteris que els de la TV3.

6.- Quins COMPROMISOS ECONÒMICS assumeix cada part?

A Catalunya :

1.- La Generalitat continua avalant els préstecs a llarg termini en virtut de les autoritzacions que atorguen les diferents lleis de pressupostos.

2.- Fixa el màxim d'endeutament per als dos primers anys i el Consell es compromet a que la Generalitat (a data de 31.12.2007) assumisca tot el deute. **(en el moment de subscriure el contracte programa el deute acumulat per totes les empreses del grup era de 1.046 milions d'euros).**

3.- Per atendre les necessitats transitòries de tresoreria , anualment es podran autoritzar pòlisses de crèdit que, com a màxim, suposaran un 25% de les aportacions inicialment previstes. Aquestes operacions hauran de ser amortitzades a finals de cada exercici.

4.- El contracte programa fixa que, al marge de l'absorció del deute acumulat, les necessitats de CCRTV seran finançades a càrrec dels pressupostos de la Generalitat de la següent forma:

2006.....	262 milions d'euros
2007.....	278 milions d'euros
2008.....	305 milions d'euros
2009.....	315 milions d'euros

També regula que fer amb els romanents que pogueren donar-se hipotèticament en la liquidació d'un exercici pressupostari.

A Euskadi

En contrapartida pels compromisos assumits per EITB per a la prestació del servici públic de ràdio difusió el Contracte- programa incorpora els compromisos del Govern Basc per al finançament de l'activitat De l'Ens.

- El Contracte- Programa 2007- 2010 incorpora aportacions per a compensacions de gasto d'explotació, en este concepte, preveu les següents aportacions anuals:

2007	2008	2009	2010
117.553.620 €	129.400.206 €	143.602.371 €	151.389.356.€

- Junt amb esta via, el Contracte- Programa quantifica les aportacions per a inversions reals. En este sentit, es consignen les partides següents:

2007	2008	2009	2010
10.110.445 €	13.530.445 €	11.331.965 €	11.552.066 €

A Madrid El quadre mostra l'evolució dels recursos transferits a Telemadrid des del Pressupost de la CM:

Aportació Pública	91	92	93	94	95	96	97	98
Total Recursos Públics	4,81	15,03	44,87	49,82	63,58	89,25	60,70	59,50
Aportació Pública	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Total Recursos Públics	58,90	58,30	49,28	63,40	63,20	73,40	69,35	92,81

Des de la creació del Contracte Programa en 1995, l'aportació pública a Telemadrid se va col·locar entorn dels 60 m€, amb l'excepció de 1996. En eixe any es va registrar una aportació extra segurament amb la intenció de sanejar Telemadrid en vistes a la seua anunciada (i no realitzada) privatització. En dos ocasions (2004 i 2006) Telemadrid ha hagut de sol·licitar aportacions extraordinàries. Per al 2007 el Contracte Programa es col·loca en els 79,89 m€.

En total, al llarg de la Legislatura 2004- 07, Telemadrid haurà rebut 310 m€. Esta quantitat és un 34 % superior a la de l'anterior legislatura. El Contracte Programa, la principal aportació haurà crescut un 27 %. Si es dividix l'aportació pública entre la població s'obté el cost per habitant. La xifra de 2007 s'estima en 13 €/habitant.